



tekst: Jimmy Tigges
fotografie: Minke Faber

De bigband-plus van Maarten Hogenhuis

Dansen op jazzmuziek

De nieuwe artistiek leider van het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO) is saxofonist /componist Maarten Hogenhuis, onder meer bekend van de ‘powerjazz’-formatie BRUUT! Wat is zijn motivatie en wat zijn zijn plannen voor dit tweejarige project in deze onzekere coronatijden?

Maarten Hogenhuis kan niet wachten om aan de slag te gaan, schrijft hij op de website van het NJJO. De kiem voor zijn enthousiasme werd gelegd op Lowlands 2012.

Als gast speelde hij eenmalig mee met het toenmalige jeugdorkest onder leiding van saxofonist Benjamin Herman. Dat optreden, ‘voor een uitzin-

nige menigte’, is hem altijd bijgebleven. Daar ontdekte hij dat je met je publiek alle kanten op kunt, ongeacht het genre, als je maar de juiste omstandigheden creëert.

In zijn sfeervolle huisstudio, achter zijn Vinkeveense woning, blikt hij er met genoeg op terug: ‘Dat was zó’n toffe ervaring. Ik was al een grote fan



van Benjamin. Van hem heb ik zoveel geleerd. Niet alleen op muzikaal vlak, maar ook hoe je je presenteert. Al die dansende mensen op Lowlands, dat was echt te gek. Hoe Benjamin het publiek ophitste, geweldig! Ik dacht: dat kan dus ook, dansen op jazzmuziek.

Het is nooit op mijn pad gekomen, maar ik had graag in zo'n project meegedraaid. Het is zo'n gave ervaring

om op zulke gave plekken te spelen. Je leert zóveel. Je leert om met een band te werken, om in zo'n instituut opgenomen te worden. Je bouwt een netwerk op. Het NJJO is echt een springplank naar een professionele carrière.'

Was er veel animo voor de nieuwe editie?

'Tot in de nacht na de deadline kwamen er aanmeldingen binnen. Bij de eerste lichting mp3'tjes zaten al een paar hele goeie muzikanten. Op de audities, eind september, laten we ze in verschillende groepjes samenspelen. Dan kunnen we ook beoordelen hoe ze met elkaar omgaan. Ik heb hulp van wat mensen, maar ik ben degene die met de muzikanten moet werken,

dus mijn stem geeft de doorslag. Het aantal orkestleden zal tussen de 15 en 18 liggen.'

Wat zijn je plannen met het orkest?
'Afhankelijk van de aanwezige kwaliteiten wordt het een soort bigband-plus, in navolging van mijn voorganger Ruben Hein. Hij brak het concept open door ook klassieke instrumenten als strijkers, hobo en fagot aan de bezetting toe te voegen.

In oktober gaan we twee keer een week intensief repeteren met de band. Tot die tijd ga ik nieuwe stukken schrijven en arrangeren, met dank aan het Steunfonds Rechtensector. Ik heb er al een aantal af. Zodra de bezetting duidelijk wordt kan ik gaan bedenken wat zo'n beetje de sound van de band wordt.'

Hij heeft er al ideeën over. 'Dat heeft te maken met een cassettebandje dat ik ooit in handen kreeg, samengesteld door de fluitist Mark Lotz. Mark had een contrabasfluit gekocht van mijn vader, die fluitbouwer was. Mijn vader, zelf klassiek geschoold musicus, wist niet zoveel van jazz maar merkte wel op dat ik die kant op wilde en vroeg daarom Mark om iets voor mij mee te nemen.

Het werd een compilatie van tenorsaxofonist Eddie Harris, mega-groovy jazz uit de jaren zestig. Er bleek veel overlapping in te zitten met de muziek van Benjamin Herman, waarmee ik rond mijn 18e in aanraking kwam. Dat bandje van Eddie Harris heeft een stempel gedrukt op mijn muzikale wegen. Die sound heb ik mijn hoofd. Iets Fela Kuti-achtigs ook, met die ritmes van drummer Tony Allen. Dansbare muziek waarmee je contact kan maken met je publiek.'

'Echte bigbandmuziek ga ik niet maken, daar bestaat al zoveel van. Meer iets hedendaags. De rode draad moet zijn dat het groove-georiënteerd is, heel ritmisch. Met invloeden van

boogaloo, van afrobeat, maar ook van rock. Wel echte jazz, maar geen traditionele jazz.

De composities die ik als demo heb ingespeeld zijn ruwe schetsen. Als de bezetting bekend is maak ik de versies 1.1. Ik laat ze stukjes horen, dan hebben ze meteen een klankvoorstelling, ook al kan het nog een andere kant opgaan natuurlijk.'

Hogehuis laat een van zijn composities horen. 'Dit is heel dansbaar. Ik vind het leuk om een soort hybride band te hebben. Het hoeft niet allemaal dansbaar te zijn, maar het is wel leuk als het die kant op kan.

In het tweede jaar willen we iets gaan opnemen. Een plaat met karakter. Ik wil ze bijbrengen dat je een idee moet hebben hoe je wil klinken, hoe je een bepaald stuk met een bepaalde sound moet spelen. Sound is vaak onderbelicht. Op conservatoria wordt geleerd wát je speelt, maar hoe het moet klinken, daar moet je in de praktijk achter komen. Soms moet je jezelf als individu een beetje opzijschuiven.'

Hij zet een andere demo op, een ballad. 'Dit klinkt filmisch, jaren '70-, Tarantino-achtig. Dit soort muziek moet je heel dienstbaar spelen. Jezelf

'Als we één ding hebben geleerd van de coronaperiode, is dat hoe flexibel onze sector is'

hierop uitleven in een *flashy* solo, dat werkt niet.

Ik ga ze ook compleet uit hun comfortzone halen, niet alleen laten doen wat ze willen en al kunnen. Kijken tot hoever ik ze kan 'pushen'. Het is belangrijk voor jonge musici dat ze niet vastgeroest zitten.

Ik laat iemand stukken arrangeren van andere componisten en in de loop van het project wil ik orkestleden vragen om zelf iets te componeren voor de band. Dan kunnen ze ook op dat gebied hun ei kwijt.'

Tijd voor een volgende demo, iets 'rockachtigs'. 'Deze is ook geschikt voor een groot buitenpodium. Zo'n semi-rockcompositie omzetten naar jazz, ik ben benieuwd of dat werkt. Als je deze melodie lieflijk speelt, komt het totaal niet over. Je moet 'm een beetje smerig spelen. Hij bouwt op, van 'klein' naar gigantische chaos. Leuk om zoiets door ze te laten invullen.

Er was een tijd dat ik veel naar heavy metal luisterde. Deftones, Korn.

Het Nationaal Jeugd Jazz Orkest

Het NJJO is een initiatief van de Ntb die daarvoor de, onder meer door auteursrechtenorganisatie Sena gesponsorde stichting JA (Jazz in Actie) heeft opgericht. Nederlandse toptalenten – startende professionals van maximaal 25 jaar oud – doorlopen een tweejarig educatietraject met muzikale coaching, workshops, een tournee en bijzondere nationale en internationale samenwerkingen. Zo krijgen zij de kans om hun weg te vinden naar een professionele toekomst.

De missie van het project is driedelig:

1. Talentontwikkeling: in korte tijd een schat aan praktische en inhoudelijke kennis opdoen, gekoppeld aan bijzondere podiumervaring en samenwerkingsprojecten. De orkestleden werken samen met ervaren sectiecoaches en een topdirigent.
2. Ontmoetingsplaats voor jonge musici, van waaruit nieuwe netwerken en samenwerkingsprojecten kunnen ontstaan.
3. Promotie van de Nederlandse jazz: van de tournee van jonge toptalenten langs toonaangevende festivals moet een wervend karakter uitgaan.



Dat kan ook heel groovy zijn. Ook als je varieert in stijl en soorten muziek wordt het door een herkenbare band-sound toch uniform.

Het is een waanidee van veel mensen dat je een zekere kennis zou moeten hebben om jazz te begrijpen. Geen idee waar dat idee vandaan komt. Jazz is supertoegankelijk. Artiesten die nu hip zijn zoals Robert Glasper, Chris Dave, Shabaka Hutchins, daar zit superveel hiphop in. Beats vertaald naar een jazzkit. Jonge muzikanten die die stukken met hart en ziel spelen.'

Je hebt nogal wat muzikale activiteiten. Heb je wel tijd voor dit project? (Lacht hard). 'Als alles doorgaat krijg ik het inderdaad lekker druk. In fe-

'Improviseren is ons vak. Als iets niet kan, dan zien we dan wel weer'

bruari komt een nieuw album uit van BRUUT!. Daarnaast ga ik spelen met zanger Thomas Azier en met singer-songwriter Stan Vreeken. Dat laatste als gitarist, een uitdaging op zich. En er komt een duoplaat uit van mij en gitarist Jesse van Ruller die ik ook heb gemixt. Genoeg te doen dus, maar ik ben iemand die snel kan switchen. Ik kan makkelijk binnen één weekend verschillende dingen doen. Dat houdt mij fris. Mylène, mijn partner en manager, zorgt ervoor dat ik het een

beetje in blokken indeel. Het NJJO is wel het grootste project dat ik ooit heb gedaan, omdat je overal bij betrokken bent.'

Over druk gesproken: hoe heb je de coronacrisis beleefd?

'Een voordeel was dat ik het mixen serieus heb kunnen oppakken. Ik had al wat mixprojecten gedaan voor anderen, maar nu kon ik daar meer uren in steken. Dat was anders niet gelukt. Ik heb gemerkt dat de creativiteit in de muziek alleen maar groter is geworden door de coronacrisis. Nieuwe muziek maken en opnemen kan altijd doorgaan. De wachttijd voor een vinylproductie is nu een half jaar, dat was twee maanden.'

CV Maarten Hogenhuis
Geboren in Leeuwarden, 25 november 1986
Saxofonist, componist, producer, mixer, bandleider

Speelde als sideman o.a. met Pete Philly & Perquisite, The Four Tops, The Temptations, New Cool Collective Bigband, Benjamin Herman

- 2010** slaagt cum laude op Conservatorium van Amsterdam
- 2012** Dutch Jazz Competition; prijswinnaar 'beste solist'
- 2012** uitnodigingen BRUUT! voor North Sea Jazz Festival, Tokyo Jazz Festival (Japan), Eurosonic Noorderslag
- 2013** Jazz award Stichting Jazz Stipendium
- 2013** Optredens BRUUT! op o.a London Jazzfestival (UK), South Bank Jazz Festival Grahamstown (Zuid-Afrika), Surinam Jazzfestival (Paramaribo, Suriname), Jazz à Ouaga (Burkina Faso)
- 2013** nominaties BRUUT! voor Radio 6 Soul & Jazz Award,
- 2014** haalt master's degree Jazzsaxofon met Jasper Blom, Conservatorium Amsterdam, cum laude
- 2014** wint Laren Singer Jazz Award
- 2014** wint Conservatorium Talent Award
- 2017** staat met Maarten Hogenhuis Trio op North Sea Jazz
- 2019** schrijft tien composities voor een zes koppige band ('Trio + 3', zie ook discografie), in opdracht van North Sea Jazz Composition Project
- 2021-2022** Artistiek leider van het NJJO

Discografie:

- 2011** More Sociality Relevant Jazz Music (kwintet Reinier Baas)
- 2012** Mostly Improvised Instrumental Indie Music (kwintet Reinier Baas)
- 2012** debuutalbum BRUUT!
- 2013** Fire (BRUUT!)
- 2014** '4/3' (Maarten Hogenhuis Trio & Quartet)
- 2014** Krupa & The Genes (Krupa & The Genes)
- 2014** Smooth Jazz Apocalypse (kwintet Reinier Baas)
- 2015** Mad Pack (BRUUT!)
- 2017** Superjazz (BRUUT!)
- 2017** Mimicry (Maarten Hogenhuis Trio)
- 2017** Two (Krupa & The Genes)
- 2018** V (BRUUT)
- 2019** Go Surfing (BRUUT! ft Anton Goudsmit)
- 2019** Rise & Fall (Maarten Hogenhuis Trio)
- 2020** Trio + 3 (North Sea Jazz composition project; digitale uitgave)
- 2021** duoalbum Spirits High met gitarist Jesse van Ruller

In de pijplijn:

- optredens en opnames met zanger Thomas Azier
- nieuw album met BRUUT! (februari 2022)

Met BRUUT! waren we gewend om in de oefenruimte nieuwe nummers te schrijven. Dat kon nu niet. We hebben voor het eerst op afstand geschreven en de resultaten naar elkaar doorgestuurd. Dat heeft een interessante plaat opgeleverd. We hebben langer over dingen na kunnen denken, dat was ook tof.

Vorig jaar zomer hebben we even kunnen spelen. In januari volgde een gekke tijd, toen mijn vader onverwacht overleed. Met mijn vrouw heb ik daarna in vier maanden een bestelbus omgebouwd naar een camper.'

Heb je voor het NJJO alternatieve scenario's klaar in geval van nieuwe lockdowns?

'Dat is niet te doen. Als we één ding

'Het is van belang om juist de kleinschaligheid te ondersteunen'

hebben geleerd van de coronaperiode, met al die last-minute annuleringen, is dat hoe flexibel onze sector is. Die veerkracht van de culturele sector vind ik best wel cool. Improviseren is ons vak. Als iets niet kan, dan zien we dan wel weer. Je kunt er geen plan B voor verzinnen.

Ruben kon met het NJJO ook niet alle plannen uitvoeren en toch hebben ze met aanpassingen nog heel wat kunnen doen. Ze zouden met een paar buitenlandse bigbands samenwerken. Dat moest nu op afstand. Naar Enge-

land gaan om daar samen te spelen is natuurlijk veel leuker dan een zoommeeting. Niks zo erg als je laatste noot spelen in een concert en dan helemaal geen reactie horen. Er staan al wat shows gepland. Ik hoop dat als we in 2022 beginnen alles door kan gaan.'

Wanneer ben je tevreden?

'Als ze geleerd hebben wat het betekent om professioneel muzikant te zijn. Als ze hun muzikaliteit een beetje hebben ontdekt en ze intussen een leuke tijd hebben gehad.

Ik vind het wel spannend hoor. Ik heb ervaring met bandcoaching en geef workshops, maar ik heb nog nooit voor een orkest gestaan. Ook voor mij is dit project een enorme uitdaging.'